

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **Š. S.**, bývajúceho v K., zástupcu zamestnancov S., a.s. „v likvidácii“, proti povinnému **S., a.s. „v likvidácii“**, so sídlom v K., IČO: X., o vymoženie **208 903,34 €** (6 293 422 Sk), vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. Er 1990/1999, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 31. decembra 2007 sp. zn. 23 CoE 140/2005, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline z 31. decembra 2007 sp. zn. 23 CoE 140/2005 a uznesenie Okresného súdu Čadca z 3. júna 2005 č.k. Er 1990/1999-228 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súde Čadca na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Čadca uznesením z 3. júna 2005 č.k. Er 1990/1999-228 schválil rozvrh výt'ážku z dražby uskutočnenej 20. septembra 2000, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti v katastrálnom území K. zapísané na liste vlastníctva č. X. (išlo o garáže, dielne a prístrešok pred dielňou na parcele č. X., parcelu č. X., sklad H. s kanceláriou a parcelu č. X.). V rozhodnutí uviedol, že z výt'ážku 3 566 857,30 Sk boli ako pohľadávky v zmysle § 157 ods. 1 písm. a/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) uspokojené pohľadávky v celkovej výške 9 935,70 Sk. Pohľadávky, ktoré by mali byť uspokojené v zmysle § 157 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku zistené neboli. Pohľadávkami uspokojovanými v zmysle § 157 ods. 1 písm. c/ boli: 1. pohľadávky zabezpečené exekučným záložným právom prihlásené súdnou exekútorkou Bc. A. M. v prospech veriteľa P., a.s., postúpené na S., a.s. Bratislava vo výške 17 808 346 Sk na základe poverenia č. X. z 22. septembra 1999 a poverenia č. X.

z 22. septembra 1999 a trovy exekúcie sp. zn. Ex 363/1999 a sp. zn. Ex 417/1999 vo výške 2 438 351,20 Sk (ďalej len „pohľadávky prihlásené súdnou exekútorkou Bc. A. M.), 2. ďalších osem (v rozhodnutí bližšie označených) pohľadávok; uspokojené boli len pohľadávky prihlásené súdnou exekútorkou Bc. A. M. v celkovej výške 3 556 921,60 Sk. Pohľadávky, na ktoré sa vzťahuje § 157 ods. 1 písm. d/ až g/ Exekučného poriadku zostali neuspokojené z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Rozvrh výťažku schválil súd prvého stupňa s odôvodnením, že boli splnené podmienky pre tento postup v zmysle § 164 Exekučného poriadku.

Na odvolanie obchodných spoločností S., a.s. so sídlom v B., a G., so sídlom na C. Krajský súd v Žiline uznesením z 31. decembra 2007 sp. zn. 23 CoE 140/2005 odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého potvrdil. Pokiaľ odvolatelia namietali, že pohľadávky prihlásené súdnou exekútorkou Bc. A. M. boli uspokojené v rozpore s § 157 ods.1 písm. c/ Exekučného poriadku, odvolací súd uviedol, že tieto pohľadávky sú zabezpečené exekučným záložným právom zriadeným súdnou exekútorkou Bc. M. a správne boli zaradené medzi pohľadávky, na ktoré sa vzťahuje § 157 ods.1 písm. c/ Exekučného poriadku.

Na základe podnetu dotknutého subjektu (L. s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., jedného z veriteľov) podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) mimoriadne dovolanie proti obom vyššie uvedeným uzneseniam súdov nižších stupňov. V zmysle mimoriadneho dovolania spočívajú tieto rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.), a preto ich treba zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa názoru generálneho prokurátora v rozvrhu výťažku dražby boli pohľadávky prihlásené súdnou exekútorkou Bc. A. M. uspokojené v rozpore s § 157 ods. 1 písm. c/ Exekučného poriadku. Išlo o dve odlišné pohľadávky zabezpečené samostatnými zmluvnými záložnými právami s odlišným okamihom vzniku zabezpečenia. Jednotlivé pohľadávky zaradené do skupiny pohľadávok v zmysle § 157 ods. 1 písm. c/ Exekučného poriadku mali byť preto uspokojované samostatne a postupne podľa poradia vzniku záložného práva. Navyše, menovaná súdna exekútorka nebola aktívne legitimovaná na prihlásenie pohľadávky záložného veriteľa do dražby nehnuteľností. Dodal, že zmluvné záložné právo zriadené v prospech prihláseného záložného veriteľa na nehnuteľnosť draženú JUDr. J. R. v exekúcii sp. zn. Ex 1032/999 nezabezpečuje pohľadávku súdneho exekútora na trovách

exekúcie, ktoré mali vzniknúť Bc. A. M. v exekúciách vedených pod sp. zn. Ex 363/1999 a sp. zn. Ex 417/1999; tieto trovy exekúcie mali byť vymožené v označených konaniach v súlade s § 200 ods. 3 Exekučného poriadku.

Oprávnený ani povinný sa k mimoriadnemu dovolaniu písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal generálny prokurátor (§ 243e ods. 1 O.s.p.) v lehote jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia súdu (§ 243g O.s.p.) proti rozhodnutiam, ktoré môže napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal napadnuté uznesenia bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že ich treba zrušiť.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Na výskyt procesných väd konania vymenovaných v § 237 O.s.p. a tiež tzv. iných procesných väd konania majúcich za následok nesprávne rozhodnutie vo veci sa prihliada nielen v konaní o dovolaní (viď § 242 ods. 1 O.s.p.), ale aj v konaní o mimoriadnom dovolaní (viď § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) bez zreteľa na to, či boli alebo neboli v tomto mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnené.

Procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli konaní o mimoriadnom dovolaní namietané a ani nevyšli najavo. Podľa právneho názoru najvyššieho súdu ale v konaní na súdoch nižších stupňov došlo k tzv. inej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.). O vadu tejto povahy ide medziiným v prípade nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu (viď R 111/1998).

Rozhodnutie súdu (až na výnimky stanovené zákonom – vid' napr. § 157 ods. 4 O.s.p.) musí obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie. V súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. musí súd v odôvodnení rozsudku (resp. uznesenia – vid' § 167 ods. 2 O.s.p.) podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami; jeho myšlienkový postup musí byť dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutkové okolnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery.

Podľa výsledkov rozvrhového pojednávania sa z podstaty uspokojujú pohľadávky zabezpečené záložným právom zákonným, zmluvným, sudcovským alebo exekučným, zabezpečovacím prevodom práva, postúpením pohľadávky, prípadne obmedzením prevodu nehnuteľností vcelku podľa času vzniku záložného práva, prípadne vzniku obmedzenia prevodu nehnuteľností (§ 157 ods. 1 písm. c/ Exekučného poriadku).

V ustanovení § 157 ods. 1 písm. c/ Exekučného poriadku je vyjadrený princíp prednosti zaradenia pohľadávok zabezpečených niektorým z vymenovaných záložných práv (prípadne obmedzením prevodu nehnuteľností) podľa času ich vzniku. K vyššie podanému výkladu najvyššieho súdu o nepreskúmateľnosti rozhodnutia je pre účely preskúmvanej veci potrebné dodať, že odôvodnenie uznesenia súdu o schválení rozvrhu výt'ážku musí obsahovať vysvetlenie, na ktoré skutočnosti súd vzal zreteľ pri zaraďovaní pohľadávok do jednotlivých skupín uvedených v § 157 ods. 1 Exekučného poriadku, a v prípade pohľadávok uvedených v § 157 ods. 1 písm. c/ Exekučného poriadku tiež vysvetlenie, ako (na základe čoho) bol pri rozvrhu výt'ážku uplatnený tento princíp. Musí preto obsahovať údaje o tom, o aké záložné práva ide a kedy vznikli. Takéto vysvetlenie musí obsahovať odôvodnenie rozhodnutia o schválení rozvrhu výt'ážku osobitne v prípade prihlásenia viacerých pohľadávok zabezpečených samostatnými záložnými právami s odlišným okamihom vzniku.

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa takéto jednoznačné a preskúmateľné vysvetlenie neobsahuje. Vyplýva z neho, že za pohľadávky, ktoré sa majú uspokojiť podľa § 157 ods. 1 písm. c/ Exekučného poriadku považoval súd prvého stupňa pohľadávky prihlásené súdnou exekútkou Bc. A. M. s tým, že ide o pohľadávky zabezpečené zriadeným exekučným právom.

Pohľadávkami, na ktoré sa vzťahuje uvedené ustanovenie, neboli však len tieto pohľadávky, ale aj osem ďalších pohľadávok. Napadnuté uznesenie nekonkretizuje, kedy boli zriadené záložné práva zabezpečujúce pohľadávky prihlásené Bc. A. M., podobne nie pri všetkých ďalších prihlásených pohľadávkach uvádza vyčerpávajúcim spôsobom údaje umožňujúce záver o rešpektovaní vyššie uvedeného princípu prednosti. Z týchto dôvodov nemožno považovať toto rozhodnutie za preskúmateľné. Tento nedostatok zostal neodstránený aj po rozhodnutí odvolacieho súdu. Na základe uvedeného dospel najvyšší súd k záveru, že v predmetných konaniach došlo k procesnej vade v zmysle § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p., na ktorú musel vziať zreteľ.

V písomnom vyhotovení uznesenia má súd uviesť (o.i.) označenie účastníkov konania (viď § 169 ods. 1 veta prvá O.s.p.). V záhlaví napadnutých uznesení je ako „oprávnený“ uvedený Š. S. – zástupca zamestnancov S., a.s. „v likvidácii“. V zmysle bodu I. notárskej zápisnice spisanej 27. septembra 1999 notárom JUDr. J. E. pod sp. zn. N 293/1999, Nz 260/1999, ktorá je v spise založená na čl. 4 spisu, sú ale ako oprávnení označení „zamestnanci a.s. S.“. Napadnuté rozhodnutia dôvod tohto rozporu nevysvetľujú. Najvyšší súd vzhľadom na to konštatuje, že k ich nepreskúmateľnosti viedla aj absencia tohto vysvetlenia.

Pokiaľ generálny prokurátor namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p., treba uviesť, že mimoriadnym dovolaním napadnuté uznesenia nebolo možné podrobiť prieskumu z hľadiska správnosti v nich zaujatých právnych záverov, lebo v dôsledku spomenutej procesnej vady nemožno posúdiť, či súdy správne aplikovali príslušnú právnu normu na zistený skutkový stav a či z nej vyvodili správne právne závery.

Z týchto dôvodov najvyšší súd zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté uznesenia a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243i O.s.p. v spojení s § 243b O.s.p.). V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243i O.s.p. v spojení s § 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2011

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková